

Nro. 49.

A^o FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juniusnak 19-dik napján 1795.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Wilberforce úr ennekelötte tett ígérete szerént, azt terjesztette az alsó Parlamenton eléibe, hogy Frantzia Országának mostani környülatásai meg nem akadályoztathattják a' Londoni minisztériumot, a' közönséges békességnek eszközése véget, a' Fr. nemzeti képviselokkal való békesség alkudozásban, és hogy sokkal nagyobb boldogságára szolgálna N. Britannianak a' békesség, mint a' hadakozásnak folytatása, kiváltképen haditsösséges, és mind Európára nézve közönségesen, mind N. Britanniaira nézve különösen hasznos feltételek mellett lehetne amazt végbe vinni. Az időnek pontya is a' békességnek eszközésére kötelez bennünket, mivel ha szinte mi uralkod-

tunk is eddig a' tengereken: mindazáltal méltán félhetünk, hogy minekutánna a' hét szövetséges tartományok szoros alliantziára léptek a' Fr. respublikával, erőt ne vegyen rajtunk az utolsóbnak tengeri ereje, 's gyógyíthatatlan sebet ne ejtsen kereskedésünknek alkotmányán. Spanyól Országának kintstára ki üresítetett, 's ez okon alkudozik a' Frantzia nemzettel. A' Prussiai Király nemtsak meg békéltett, hanem szoros szövetséget is kötött velek; és így semmi segítséget nem lehet tölle várni. Szárdinia magában tehetetlen Ország, 's nem lehet reá támaszkodnunk. — Az Orosz Birodalommal való alliantziánkról, melly alatt az északi politika láttatik fekünni, sokat mondhatnánk. Nem lévén most annyi ellensége a' Frantzia nemzetnek mint vólt ennekelötte, nem szükség néki magát annyira ki terjeszteni, két, sőt három száz ezer embert is egy pontra állíthat. Késő reménység lehet Fr. Országának éhel halásra való juttatásához, magoknak is majdan bőv aratások lészzen; és bátor nem lenne is, elegendő eleséget hordanak nekik az egyik részre sem hajló tartományok. — Armádiaikat még most is az a' szabadságnak lelke éleszti, a' melly ennekelötte egy 's két esztendővel lelkesítette. A' *Vendeisták és Chouánsok* bé vették a' Fr. constitutiót, meg békéltettek az anya respublikával. *Svécia, Prussia*, és *Toskána* mástól nem függő respublikának lenni ismérték. A' Convent, a' mint az utolsó Párisi zenebonának meg fojtása elegendőképen bizonyította, mozdúlhatatlan a' nép előtt való tekintetében. Napnyugoti Indiában is kevés nyereséget reménylhetünk a' jelenvaló háborúból; sőt inkább sokat veszthetünk, és a' *Sz. Dominikos*, 's *Gvadelupi* szigetekben fegyvert fogott Indusoknak példája elegendő ösztön lehet ottan lévő ökökségeinknek védelmezésekre. — Napkeleti Indiában ugyan még most bátrábbak lehetünk, de ki tudgya nem fognak é az Indiai apró fejedelmek, és az ottan lévő Hollandiai birtokok ellenünk fegyvert fogni.

“Önnön maga az *Angliai* nép is igen hajlandó a' békességre, és a' melly rettentők lehetnek a' háborúság folytatásának következései, épen olly ditsösséges gyümöltsei lehetnek a' következő békességnek. Azt hántorgattyák ugyan némelleyek, hogy Frantzia Ország ki nem áihattya sokáig a' hadakozásnak terhét; úgy de mikor léfzen már ez az idő, mellyben mind kintstárai, mind ármadiai el fogynak. Egyik elztendőről a' másokra, egyik hólnapról a' másokra hallogattyuk ebbéli bizodalmunknak tellyesedését; de félő hogy egész Európát el ne borittsa a' hadakozásnak tüze, ha az Orosz és Török Birodalmak ellenséges indulatokat fognak egymáshoz mutatni. Nosza tehát gondolkozzunk tulajdon bóldogságunkról, erősítsük meg annak kútfejeit, gyarapítsuk a' jó erköltsöket, ójjuk magunkat a' külső alliantziáktól, és inkább válasszunk a' békességnek áldásait, mint a' háborúnak pusztító gonoszait.”

A' hadi dolgokra ügyelő kórmány széknek titoknokja *Windhám* úr ezekre azt mondotta, hogy a' békességben nem tsak a' nyereséget, hanem a' veszteséget is calculálni kell. Hogyha ármádiáink szolgálatyokból el botsátatnak, flotáinknak vitorlái le szedetnek, mikéht érhetünk tsendes és Arkádiai időket, meg nem gondolhatom? Nem a' jó principiumok, hanem a' szükség szülte Frantzia Országban a' mértékletes alkotmányt, a' melly noha külsőképen szelídnék lenni láttatik, de belsőképen még most is olly vérengező mint vólt ennekelötte. Nem elég tanúságunkra lehet é az utólsó Párisi zenebona, és a' Convent palotájába bé rohant kegyetlenkedő sokaság, melly egy Convent tagjának a' fejét hegyes törre szúrta, imide amoda horta, 's végtére az előülő eleibe vetette. Ha szinte néhány szövetségeseink el távoztak is a' hadakozásnak piatzáról, még is mindazáltal el nem kell tsüggednünk, igen sokat lehet az *Orosz Birodalomnak* segítségétől remény-

tunk is eddig a' tengereken: mindazáltal méltán félhetünk, hogy minekutánna a' hét szövetséges tartományok szoros alliantziára léptek a' Fr. respublikával, erőt ne vegyen rajtunk az utolsóbnak tengeri ereje, 's gyógyíthatatlan sebet ne ejtsen kereskedésünknek alkotmányán. Spanyól Országának kintstára ki üresítetett, 's ez okon alkudozik a' Frantzia nemzettel. A' Prussiai Király nemtsak meg békéllett, hanem szoros szövetséget is kötött velek; és így semmi segítséget nem lehet tőlle várni. Szárdinia magában tehetetlen Ország, 's nem lehet reá támaszkodnunk. — Az Orosz Birodalommal való alliantziánkról, melly alatt az északi politika láttatik fekünni, sokat mondhatnánk. Nem lévén most annyi ellensége a' Frantzia nemzetnek mint vólt ennekelőtte, nem szükség néki magát annyira ki terjeszteni, két, sőt három száz ezer embert is egy pontra állíthat. Késő reménység lehet Fr. Országának éhel halásra való juttatásához, magoknak is majdan bőv aratások lészzen; és bátor nem lenne is, elegendő eleséget hordanak nekik az egyik részre sem hajló tartományok. — Armádiaikat még most is az a' szabadságnak lelke élelfti, a' melly ennekelőtte egy 's két esztendővel lelkesítette. A' *Vendeisták és Chouánsok* bé vették a' Fr. constitutiót, meg békéllettek az anya respublikával. *Svécia, Prussia*, és *Toskána* mástól nem függő respublikának lenni ismérték. A' Convent, a' mint az utolsó Párisi zenebonának meg fojtása elegendőképen bizonyította, mozdúlhatatlan a' nép előtt való tekintetében. Napnyugodi Indiában is kevés nyereséget reménylhetünk a' jelenvaló háborúból; sőt inkább sokat veszthetünk, és a' *Sz. Dominikos*, 's *Gvadelupi* szigetekben fegyvert fogott Indusoknak példája elegendő ösztön lehet ottan lévő ökökségeinknek védelmezésekre. — Napkeleti Indiában ugyan még most bátrábbak lehetünk, de ki tudgya nem fognak é az Indiai apró fejedelmek, és az ottan lévő Hollandiai birtokok ellenünk fegyvert fogni.

“Önnön maga az *Angliai* nép is igen hajlandó a' békességre, és a' melly rettentők lehetnek a' háborúság folytatásának következései, épen olly ditsösséges gyümöltsei lehetnek a' következő békességnek. Azt hántorgattyák ugyan né-melleyek, hogy Frantzia Ország ki nem állhattya sokáig a' hadakozásnak terhét; úgy de mikor lé-
fzen már ez az idő, mellyben mind kintstárai, mind ármadiai el fogynak. Egyik elztendöröl a' másokra, egyik hólnapról a' másokra hallogattyuk ebbéli bizodal munknak tellyesedését; de félő hogy egész Európát el ne borittsa a' hadakozásnak tüze, ha az Orosz és Török Birodalmak ellenséges indulatokat fognak egymáshoz mutatni. Nosza tehát gondolkozzunk tulajdon bóldogságunkról, erősítsük meg annak kútfejeit, gyara-pittsuk a' jó erköltsöket, ójjuk magunkat a' kül-ső alliántziáktól, és inkább válasszunk a' békes-ségnek áldásait, mint a' háborúnak pufztító go-noszait.”

A' hadi dolgokra ügyelő kórmány széknokja *Windhám* úr ezekre azt mondotta, hogy a' békességben nem tsak a' nyereséget, ha-nem a' veszteséget is calculálni kell. Hogyha ármádiáink szolgálattyokból el botsátatnak, flot-táinknak vitorlái le fzedetnek, mikéht érhetünk tsendes és Arkádiai időket, meg nem gondolha-tom? Nem a' jó principiumok, hanem a' szükség szülte Frantzia Országban a' mértékletes alkot-mányt, a' melly noha külsőképen szelídnek lenni láttatik, de belsőképen még most is olly vérengező mint vólt ennekelötte. Nem elég tanúságunkra lehet é az utolsó Párisi zenebona, és a' Convent palotájába bé rohant kegyetlenkedő sokaság, melly egy Convent tagjának a' fejét hegyes törre szúrta, imide amoda horta, 's végtére az előülő eleibe vetette. Ha szinte néhány szövetségeseink el távoztak is a' hadakozásnak piatzáról, még is mindazáltal el nem kell tsüggednünk, igen sokat lehet az *Orosz Birodalomnak* segítségétől remény-

lenünk, most, most van ellenségünk a' viz özönének fel toronyozott tetején, de majdan ölzve kell annak omiani. Az illyetén alkotmánynak maga magát kell meg emészteni. Végtére nem igaz hazafi, hanem Jakobinusi indulattal bíró ember óhajtya a' békességet 's a' t. "

Fox úr hofzszasan beszélt a' hadakozás és minister ellen, ditsérte a' Prussiai királyt, *Svéciát* és a' *Toskánai* nagy hertzeget, a' Frantzia nemzettel lett meg békélésekért. Mit nyertünk, *úgymond*, továbbá ebben a' hadakozásban? Hollandiát meg akartuk menteni, azomban még is elvesztettük. — A' Frantziákhoz tartozó Amerikai tartományokkal akartuk szenvedett kárunkat kipótolni, azomban ezek is visszavétettek tőlünk. Bizonyosan a' Császár is, mint a' Német Birodalomnak feje meg békél a' Frantziákkal, a' kik a' mint *Eden* úr beszéltette, a' velünk való békességtől is nem idegenkednek. Az Orosz Császárné régtől fogva alliantziában vagyon velünk, hát miért nem segített eddig bennünket? Talán ugyan Anglia maga akarja a' hadakozásnak folytatása által, Európának minden szegleteiben az ellenségeskedésnek szövetnekét felgyújtani? Hát még is emberi vért akarunk éontani, és minden kintseinket ki meríteni egy olly tárgy miatt, mellyet lehetetlenség elérnünk. A' mostani háborúnak nagy egyenlősége vagyon az északi Amerikai háborúval, és a' minémü vége vólt ennek, olly vége leszzen amannak is. Végtére azt állatta *Fox* úr, hogy minden Európai hatalmasságokkal való szövetségnél hasznosabb lenne Angliának a' mostani Fr. kórmány székkel való ölzve szövetkezése. "

Hofzszas és figyelmetes halgatása után *Pith* minister is el kezdett beszélni, 's így szóllott a' többinek befzédjeire: "Eleget befzéltek, *úgymond*, mások Hollandiának elvesztéséről; méltó vólna szorossan meg vizsgálni, nem nagy hasznárra esett é Európának, hogy ez a' respublika nagy meg erőltetése után esett a' Frantzia kézbe, melly

hogyha Anglia közbe nem vetette volna magát, már ennekelőtte két éltendővel abba esett volna. Igaz ugyan, hogy szenved Hollandia; de nagy szerentse e' világra nézve, hogy nem virágzóbb, hanem mostani nyomorúságos állapottyában egyesítettett a' Fr. respublikával. — Meg vallom, hogy a' fejedelmek coalitiója erőtlen, és öfzve szorittatott; mégis mindazáltal korán volna még velek alkuba erefzkedni, bátor nem mefzse legyen is annak ideje. Egyedül ezt a' fő kérdést teszem fel: Nem a' jó, és ditsösséges békesség é a' hadakozásoknak a' tzéllya? Inkább alku, mint a' hadakozás folytatása által kell é azt eszközölni? Nem állandóbb lészén é az a' békesség, hogy ha kedvezőbb alkalmatosságra várakozunk, az ellenséggel való alkunak elkezdésére, és folytatására? Hogyna illy formán tétetik fel a' kérdés, vége van a' békesség áldásairól való hofzfas ditsériának, mellyet úgy is senki sem tagadhat, kivált Angliában, mellynek nagy sebeit egyedül a' békesség gyógyította meg az utolsó Amérikai hadakozás után, egyedül a' békesség helyhezttette Angliát mostani virágzó állapottyába. Én tehát azt állatom, hogy erőnknek álhatatos megvonásának a' jelenvaló háborúban sokkal hasznossabb következései fognak lenni, mint akár melly békességes alkudozásnak. — Igen böltsen engedte által Országunknak constitutiója a' békesség szerzésének jussát a' koronának, és az Ország kórmányfzékének. — Hát miért akar most a' törvénytévő fzek maga fel állani, és mi-nekelőtte tsak egy hunyoritást is tenne ez iránt a' Fr. kórmányfzék, vagy el kezdeni a' békességes tractát, vagy gedig azt el fogadni. A' mostani Párisi Convent sok testet borzaztó rendeletlenségeknék kútfeje vólt, 's nem reménylem, hogy valaki a' Britanniai Conventet avval öfzve hasonlíttsa, melly épen annyira vagyon a' despotismustól, mint a' republikánusi függetlenségtől. Hát mi magunk tegyük é az első lépést a' békességes alkudozásra? Nem jobb é ezerfzerte a'

háborút egész erővel folytatni, és a' kormánnyra bizni, hogy a' leg alkalmatosabb időt got válassza 's használja a' békességnek elérésére? Régióta meghatározta ezt a' Parlamentom, és így maga magának ellene nem mondhat. — Hát annyira meg változtak é azóltától fogva a' környülállások, hogy most inkább, mint akkor kell a' békességet kívánni? Sokkal erőtlenebb most Frantzia Ország mint akkor vólt, nem használhatta győzedelmeit úgy a' mint kellett volna, és napról napra mind alább alább szállani tapasztallyuk. Tegyük fel, hogy annyira el erőtlentünk vólna is, hát kétségbe kell é azért esnünk, és Hollandiának példája ízerént el várunk, mi tsoda kár kipótolást fog tőlünk Frantzia Ország kívánni. El ne felejtsük azokat az okokat, a' mellyek akadályunkra vóltanak a' Fr. respublika valóságának meg esmérésében. Nem akartunk *XVI. Lajos* királynak meg öletése után egy olly kormányfzékkel egyességre lépni, mellynek kezei még most is uralkodó fejedelmének vér tsepjeivel izzadoznak. Hát annyira meg akarjuk é magunkat alázni, és annak függetlenségét meg esmérni? Utólsó pihenésemkor sem kívánom az illyen republikát meg esmérni. Azt mondják némellyek, hogy a' *Wendei* belső hadakozásnak vége vagyond; de ha igazak a' közönséges jelentések, ennek-utánna is a' Fr. republikától nem függő tartomány fog az lenni, 's annak a' jele, hogy a' Fr. kormányfzék erőtelen vólt annak meg hódolására. — A' Frantzia, és Hollandiai republikák közt való alliántziának ereje mellett, köteles ugyan az utolsóbb 12 linea hajóval 's 18 fregattéval az elsőbbet segítteni; de Hollandiának mostani állapottya sokkal kedvezőbb Angliára nézve, mint sem lett vólna, hogyha elébb foglalhatták vólna azt el a' Frantziák. Talán úgy fordulhat még a' dolognak fekvése, hogy alkalmatossabb lészzen a' bekességes alkut el kezdeni. A' *Terroristák* alkotmányának öfzve omlásával, melly annyi erőt láttatott azon Orzágnak adni, nem tüntenek

el annak minden következései; a' ki a' Frantzia ármádiának számát és munkásságának, magazinmainak valóságos állapotját, a' sok requisitiót, finántziájokat és néhány Convent tagjainak be-
szédjeit figyelmetessen meg gondollya, úgy tapasztalja, hogy ennek az alkotmánynak pertzegő kerekei lassan lassan magoktól meg fognak állni. Még most sem lehet 5 livra kész pénzt 100 livrás assignátaért kapni; költségeik felettébb való, csak az utolsó hólnapban 27 millió font sterlingre ment; többre mint Angliának egész elztendei költsége. Öszve számlálván 324 millió font sterlingre megy a' Frantzia respublikának elztendei költsége; következésképen többre mint a' mennyi adóssága vagyon N. Britanniának. Kereskedések egészlen el alutt, és minden nemeiben banké-
rota elegyíti magát. Ennekelőtte csak két órával tudósítottam arról, hogy lehetetlen lészzen a' Fr. respublikának, az eleségnek felettébb való szükségé és drágasága miatt az idej hadakozást szerentsé-
sen folytatni. Sem ármádiai, sem tengeri seregei nem kapnak rendesen eleséget. Páris vára-
sában is igen kevés vitetett a' Rénus vidékéről. — Mindenütt panasz és békételenség hallatik, és minémü vége lészzen idővel mind ezeknek, nem tudom; de csak úgy gondolom, hogy nem sokára más ábrázatba fog öltözni, melly kedvezőbb lészzen a' közönséges békességnek elközlésére. — Most hatalmunkban vagyon a' Frantzia nemzetet a' békeségre kényszeríteni, és ha továbbá is álhatatosak lészünk feltételünkben, még ditsösségs-
sebb véget is érhetünk. Ellenben, hogy ha a' mi tartományainknak virágzó állapotját, kivéven a' had folytatásának terhét, meg gondoljuk; hogyha jövedelmeinket, költségeinket, manufacturáinkat, 's kereskedésbéli foglalatosságainkat a' szerentsétlen Fr. Országának állapotjával egybe vettyük, nints okunk sem a' kétségben való esésre, sem jó reménységünknek elhagyására. A' mi népünk önként 's jó kedvel viseli a' reá vetett adóknak terhét, ellenségeink ellenben min-

dent erőszakkal, sattszolással, 's zsákmányozással fatsarnak ki a' néptől. A' mit előbb mondtam ismét meg említem, 's azt mondom, hogy elvárom a' békességes alkura való leg alkalmatossabb idő pontját. A' hadakozásnak rövid idő alatt való alhatatos folytatása erős, állandó, és ditsőséges békességet fog minékünk szerezni 's a' t. Végtére voksolásra menvén a' dolog, *Wilberforce* úrnak 86, *Pith* miniszternek pedig 201 voksaivóltak; következképen 115 voksal több a' hadakozás folytatásáért, mint a' békességért.

Batáviai Respublika.

A' *Hágai* Közjóra ügyelő Commissió a' Status rabjainak nyomozásában foglalatoskodik. — *Májusnak* 3-dik hetében egynéhány lakosok idéztettek törvénybe azok közül, a' kik a' régi constitutióinak és *Beting* Grófnak baráttyai vóltanak, olly véggel, hogy tanúbizonyságot tegyenek ellene az iránt, hogy ő 1787-ik esztendőben fegyvert olztogatott ki a' párioták ellen. Némellyeknek tettzik, másoknak 's az értelmesebbeknek nem tettzik ez a' lépés, előre látván, hogy ez által nevedni fog a' principisták és párioták közt való gyűlölség. *Rotterdámban* történt is valami zenebona köztök, és sok principistákat meg vertek a' párioták, kik közül egyik más nap meg is hólt a' verés után. Az illyetén törvénytelenéseknek el háritására 300 Frantzia dragónyos küldett oda *Hágából*.

A' köz Rendeknek és Karoknak gyűllésében deputátiót küldvén a' confederatióra ügyelő Commissió bé nyújtatta azon plánumot, melly szerént a' nemzeti gyűllésnek formálására öszve kell a' szövetséges tartományoknak képviselőit hívni. — Ezen deputatióinak első tagja *van Leyden* a' tárgyhöz képest igen szép óratiót mondott, mellyet hasonló szép beszéddel viűszonozott *Hahn* polgár a' köz Rendeknek mostani előülője. Az említett

plánum nyóltz részből és 118 tzikkelyből áll, az *első rész* szól a' népnek különbkülönbféle olztályairól, avagy fel olztatásáról, 's ezen fel olztásnak tárgyáról; a' 2-ik azokról, a' kiknek voksbéli jussok vagyon, és az avval való bánásnak módjáról; a' 3-ik a' válaasztókról, és a' válaasztásnak módjáról; a' 4-ik a' nemzeti képviselőkről 's ezeknek gyülléseikről; az 5-ik a' nemzeti gyüllésnek tselekedeteiről, a' 6-ik a' tanátskozásnak módjáról; a' 7-ik a' Convent tagjainak kötelességekről, számadásokról, és törvénybe lehető idéztetéseknek módjáról; a' 8-ik a' nemzeti gyüllésnek el olzlatásáról.

Az ezen napi gyüllésben tették le a' hitet azok a' polgárok is, úgymint *Grawelt* és *Sitter*, a' kik a' Fr. és Batáviai respublikák közt végbe ment alliantziának ratificatiója végett Párisba fognak követségbe küldetni. Ezeken kívül két más polgárok rendeltettek rendkívül való követségbe, a' kik a' Párisi Conventel tractáallyanak azon különös rendelésekről, mellyek szükségeseknek, és hasznosoknak lenni láttatnak a' két szövetséges respublikákra nézve. — Mivel el kerülhetetlenek tartatik az Anglusok és Batavusok közt való háborúság, éjjel nappal késziteti a' Batáviai respublika a' maga flottáját, a' melly minekutánna ki készülhet, az alliantzia szérént, ölzve fog a' Fr. flottával tsatoltatni, 's Anglia ellen menni.

Az *Austriai Belgyiomban* feküdütt Frantzia kavalléria a' Rénusi ármádiához parantsoltatott marsirozni. A' *Jourdán* Generális vezérlése alatt lévő *Sambrei* és *Móseli* Fr. ármádiának fő kvártélyja *Koblentzbe* tétetett által. A' *Nieuporti* kikötő helynek ki tiztításában, és az erősségnek meg építésében minden nap 10000 ember foglalatoskodik. Hasonló foglalatosság tapasztaltatik a' *Sluysi* kikötő helyben és várban. A' Frantzia kikötő helyekben építetendő hajóknak számára 30000 szálfá küldetett Belgyiomból, és újokban 70000 szál cser-fa fog leváogatni, 's oda küldetni.

Austriai Belgyiom.

A' Frantzia ármádiáknál hat pattantyús compánia, 10 canonier compánia, egynéhány 100 mina ásók, és a' leg tanúltabb földmérők ízedetettek ki, 's küldettek *Luxenburg* alá, azon erősség ostromlásának siettetésére. A' melly nap Párisban az utolsó zenebona vólt, ugyan a' nap a' *Luxenburgi* őrizet is ki tsapott, sok ágyút elvett, és sok embert meg ölt az ostromló Frantziaság közül. A' *Láhn* vizének öblénél sok tábori hidákat és hajókat gyűjtöttek öfzve az *Austriakusok*, kétség kívül olly fel tétellel, hogy valahol ott által mehessenek a' vizen. Éfzre vévén a' Frantziák a' dolgot, ők is egynéhány gyújtó hajókat állítottak ki a' *Mósel* és *Rénus* vizeire. Annyi sok tolvaj, és gonofz ember tekereg most az *Austriai Belgyiomban*, hogy lehetetlen egyik várasból a' másikba bátorságosan utazni. Az utasokat nemtsak meg fofztyák vagyonaiktól, hanem ha ellent állanak, meg is ölik, sőt a' helységekbe is bé mennek, 's a' mit kaphatnak el prédállyák. Ezeknek a' gonofz embereknek meg zaboláztásokra egynéhány tsupport Fr. lovasság küldetett ki. *Ostendében, Calaisban, Dünkerkában, és Bouglogneben* sok gabonás hajók mentek bé, a' honnan minden portékájok Párisba küldetett.

Frantzia Ország.

A' *Májusnak* 30-ikán költ Párisi levelekből ezeket olvassuk: A' Convent még most is a' Jakobinusi indulattal bíró tagjainak ki nyomozásában foglalatoskodik. Tegnap előtt arestomra méltóknak lenni ítélte a' Közjóra ügyelő Commissiónak előbbi tagjait, *Lindet Robertet, Soulandot, Jambont Sz. Andrét, Lagottot, Lacostet, Lavincomteriet, Dávidot, Barbeaut, Dübarent, és de Saintes Bernárdot*, egyfzersmind minden írásaikat el petséltette. Ugyan akkor végezte el azt is, hogy a' melly hadi fogoly engedelem nélkül tartózkodá-

sának helyét el hadja, hat esztendeig való vasba veretessék, és ha a' Párisi osztályba találtatik öletessék meg. Most már tsendesség lenni mondatik Párisban, kiváltképen minekutánna annak osztályai a' *Roberspier* gonosz tzimborás társait, és azokat, a' kik a' *Májusnak* 20 és 21-ik napjain támadt zenebonában részeshűttenek, meg fogattya, 's tömlötzökre hányattya.

A' meg öletett *Ferránd* Generálist mindenek, a' kik ötet közelebbről esmérték, sajnállyák. — Gyilkosa nem Jakobinus, hanem valóságos aristocrata vólt, a' mint bizonyos tanúk által meg bizonyítatott. Ötet szép ifjú embernek írják a' Párisi levelek is. *Tallien* ezeket szólotta felöle a' Conventben: Én bíztam, *úgymond* reája, hogy az eleségnek bé hozatását siettesse, melly miatt nyóltz nap és nyóltz éjjel ritkán szállott le a' lóról, és ha ő nem lett vólna, eddig éhelhalásra jutott vólna Páris várasa. Ezen közönséges ditséretnek az a' következése lön, hogy özvegyének és árváinak illendő segítség rendeltetett.

Minden nap több több kenyérnek való liszt és egyéb eleség vitetik Párisba; még is mindazáltal most sem adatik nyóltz untziánál több kenyér egy személyre, nem is fog aratásig több adatni, mellyben nagy reménység vagon a' bővséghez. *Májusnak* 30-ik napján Páris várasának néhány osztályai követeket küldöttek a' Conventhez, az utólsó zenebonának szerentsés el nyomatásán való örömöknek, és a' nemzeti képviselőkhez való hivségeknél ki nyilatkoztatása végett. Egy osztálynak küldöttyei *Sergent* nemzeti képviselöt azzal vádolták, hogy ő is részeshűt az utólsó zenebonában, melly miatt azt végzette a' Convent, hogy ő is vonattassék vizsgálóra. — Néhány osztályok az 1793-iki constitutiónak szoros meg vizsgálását sürgették, azt adván okúl, hogy kényszerítésből, és nem önként vette légyen bé azt a' nép, hogy mind *Párisban*, mind *Tulonban* é lett legyen a' pártosoknak meg esmértető szavok.

A' Conventnek *Junius. első* napján tartott gyűlésében arról tett jelentést *Duránt* a' törvényhozó Commissionának képében, hogy a' respublikának osztályaibaki küldetett nemzeti képviselők közül sokan másként viselik magokat, mint kötelességek, és a' törvény tőlök kívánnák. Nemcsak neveiket, hanem tetteiket is elő beszélette némellyeknek, mellyek által lehetetlen a' népnek a' constitutiótól el nem idegenedni. Nevezetesen *Antigoyterél* azt beszélette, hogy ő szüntelen részeg; hogy illetlenül, és botránkoztató módon hány az aszfzony személyekkel a' közönséges útzákon, és a' játék néző helyeken; hogy az elfogattakat istállóba zárattya, a' jászlokhoz kötteti, és tulajdon ganéjoknak megételére kényszeríteti 's a' t. Ezen jelentésre azt végzette a' Convent, hogy *Antigoyte, Sergent, Lejeune, Javagoues, Mallarme, Lacoste, Baudot, Monestier,* és *Allárd* deputatusok fogattassanak meg.

Chambon Marsiliában lévő nemzeti biztos azt írta *Májusnak 26-ikán* a' Conventnek, hogy a' *Tuloni* pártosok, kiknek vezérjeik közt 21 idegen nemzetbéliek, nevezetesen Anglusok lenni tapasztaltattak, *Marsilia* ellen marsiroztak; de ennek fegyveres lakosai eleikbe menvén rúttól megverték, és széllyel fzórták őket. Minthogy ennek az utolsó zenebonának indító okai a' Jakobinusok voltak, mindenütt, a' hol csak találtatnak meg fogattatnak, és a' hadi Commissionának kezébe adatván, rövid processusok után vagy halálra, vagy számkivetésre, vagy tömlöztzre, vagy másféle büntetésre ítéltetnek, a' mint tudnillik vagy nagyobb vagy kisebb bünösöknek lenni találtatnak. Magában Páris várasában 8000-re megyen az elfogatott Jakobinusoknak száma. *Lyon* várasának lakosainak értékekre esvén a' *Tuloni* zenebona, újokban sok Jakobinusokat meg öldöstek. A' *Tuloni* pártosok egy hirdetményt tétettek közönségessé, mellyben azzal kívánnják magokat meg igazítani, hogy ők az 1793-ik esztendei constitutio fen.

tartása, az el nyomtatott patriotáknak meg bosz-
szúlása, és a' respublikának, a' hazájokba vissz-
fiza tért emigránsoktól való meg tiltítása végett
fogtanak légyen fegyvert.

A' Közjóra ügyelő Commissió azt a' jelentést
tétette a' Convent gyűlésében, hogy a' *Luxenbur-*
got ostromló ármádia *Máj.* 25-ikén olly közel
ment annak erősségeihez, hogy már most ágyúz-
ni lehessen, hogy sok szekér széna vitetett a' táborba
a' bé hanyatandó ágyú golyóbisoknak meg tüze-
sítésére. Gyakorta láttatik *Bender* Feldmarsál,
a' ki is karos székben ülve hordattya magát a'
bástyákon, szüntelen bátoritya a' katona őrizetet.
Azt izente a' commandérozó Fr. Generálisnak,
hogy minden lövését húsz lövéssel fogja visszfo-
nozni, és még ekkorig bé is tellyesítette ígérétét.
De hafzontalan lövöldözi, *úgymond a' szószolló,*
a' puskaport, mivel mi mind közelebb közelebb
megyünk a' várashoz, és arra kötelezte magát
a' commandérozó Generális *Hatri Májusnak* 10-
ikén, hogy hat hetek alatt meg hódoltattya a' vá-
rát. —

A' *Thionwillei Merlin* azt irta a' Convent-
nek *Strasburgból Májusnak* 27 dikén, hogyha a'
szükség kívánándja, kész a' Rénusi és Möseli ár-
mádia válogatott embereivel a' Conventvédelme-
zésére menni. Erre kötelezték magokat a' Hol-
landiában lévő nemzeti képviselők is.

Olasz Ország.

Két Anglus hadi szolgálatban lévő Fr. emi-
grált kavallérok szabadságot nyertek a' Sz. Ró-
mai Pápától Rómában az idegen nemzetbélieknek
hadi szolgálatba való bé verbúálásokra, 's *Korsi-*
kába való küldésekre. Azomban a' Pápai hadi
seregektől is sok katona el szökvén, gyanúba es-
tek a' verbunkosok, hogy ők legyenek az ő Szen-
tsége ármádiájánál lévő desertiónak az okai; ez
okon le arestáltattak, és kérdőre vonatattak 18

recruták, ezekkel együtt, tudatlanságból a' fent nevezett két Frantzia emigránsokból való tisztek is meg fogatván árestomba tétettek. Fülébe menvén ez a' történet a' most Rómában mulató Angliai hertzegnek *Augustnak*, legottan panaszt tétett a' Státus titoknok Kardinálisnál, mellyet ez meg értvén maga hintáját küldötte az árestomban lévő tisztekhez, 's öket onnan ki vétetvén szállásokra küldötte.

Az Olasz Országi Fr. ármádiának számos néppel lett meg öregbitetéséből, és mozdulásaiából azt a' következtést lehet ki húzni, hogy rövid időn véres tsatazások fognak lenni azon a' környéken. Még most is szüntelen zsákmányoznak az Afrikai és Frantzia korsárok, az az, rabló hajók; a' Génuai kikötő helyben magában 46 Fr. korsárok vóltak, kik közül sokan ki repültek az Adriaticum tengerre, hogy ott el kaphassák a' hazafelé menő Anglus kereskedő hajókat. — *Nizában* minden hajós és halász legényeket szolgálatba vették, 's a' Tuloni flottára küldötték az ott lévő nemzeti képviselők. Egy ifjú papotska *Olme Vincze* egy olly alkotmányt talált 's nyújtott bé a' Szárdiniai királynak, a' mellyen, a' legroszszabb utakban is, könnyen el lehet a' leg nehezebb ágyút is egy helyből a' másikba küldeni. Próbát tétetvén Ő Felsége ezen új találmánnyal, annyira meg tettzett, hogy mindjárt egy igen betses medálliaival ajándékozta meg magát az alkotót, az alkotmányt pedig a' királyi leveles házba tette. —

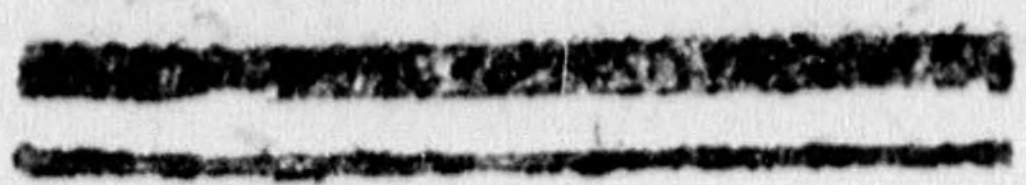
Lengyel Ország.

Ennek a' bóldogtalan Orzágnak jövődöbéli sorsáról sokféleképen okoskodnak a' *quasi politikusok*. Némelleyek azt mondgyák, hogy minden háború nélkül fel oíztatik; mások, hogy vérontás nélkül, nem megy ez a' dolog végbe; ismét mások, hogy továbbá is meg fog maga politika

valóságában maradni. — *Gallitziából* írják, hogy az Orosz határokon cordont húztak a' Törökök; sőt hogy tsatáztak is immár az Oroszokkal. — A' Warsóviának szomszédságában táborozó Prussus seregeknél nagy öröm lövöldözés vólt a' Prussiai király és Frantzia nemzet közt végbe ment békeségnek meg inneplésére. A' *Lythvániai* nagy herczegségben, melly már most egészlen az Orosz Császárné birodalma alatt vagyon, egy *Ukásét*, az az, Császári parantsolatot tétetett közönségessé *Repnin* hertzeg, melly által mindennek meg engedtetett a' dohánnyal való kereskedés. Ebben a' parantsolatban a' többi közt így fejezi ki magát a' nevezett hertzeg: “A' Felséges Császárné, a' mi leg kegyelmesebb aszfzonyunk, a' *Lythvániai* nemzethez való kegyelmességének ki nyilatkoztatására, általam mindeneknek tudtára adatytya, hogy a' dohánnyal való kereskedés, melly ennekelötte egyedül a' közönség kintstárához tartozott, most mindennek szabad lészzen 's a' t.

Török Birodalom.

A' múlt hólnapnak 4-ikén nevezte ki a' Török Császár a' Bétsi és Berlini udvarokhoz követségben küldetendő személyeket; az *elsőbbhöz* *Ali Effendi* nevű, és az Európai politika tudományban igen jártas, 's tudós embert választott ki; az *utólsóbbhoz* pedig a' *Chiaja Baynak* előbbi titoknokját *Ibrahim Bayt*. A' mint már a' múlt alkalmatossággal is jelentettük, ezeket a' követeket tulajdon költségén fogja ennekutánna a' fényes Porta tartani, 's mindeneknek 50 ezer piasterből álló ezrtendei fizetést rendelt. — Legelsőben is az oda küldetett Frantzia új követtől *Verninac* polgártól tudta meg a' Török Császár a' Prussiai király, és Fr. reszpublika közt végbe ment békeséget. Mivel már ennekelötte arra kötelezte magát a' Török Császár, hogy mihelyt az Európai koronás Fejedelmek közül eggyik valamellyik meg esméri a' Frantzia reszpublikának valóságát, ő is

követni fogja, azzal hizelkedik magának a' Fr. új követ, hogy nem fogja sokára halasztani a' Török Császár, ezen ígéretének bé tellyesítétét. Külsöképen nem sok jelekkel mutattya ki az említett követ, hogy ő a' Fr. szabadságnak, és egyenlőségnek principiumaihoz kíván ragaszkodni.

Konstantzinápolyban, és több Európai Török Birodalomhoz tartozó népesebb városokban még most is békételenkedik a' nép a' kenyérnek szüksege, és szörnyű árra miatt. Az *Egyiptomból* a' Török Birodalomnak eleséges tárából, nevezetesen *Alexandriából* mostanság *Konstantzinápolyba* érkezett gabona elégtelen a' már régtől fogva háborgó gyomroknek le tsendesítésekre. A' *Syriából*, és *Egyiptomból* küldetett eleséges hajókat elrablották a' Máltai korsárok, és azokba a' keresztény tartományokba vitték el adni, a' hol jól meg fizették az árrát.

Elegyes Történetek.

A' Prussiai Birodalomban szabad volt ugyan az ifjúságnak az idegen tartománybéli fő iskolákat is meg látogatni, de csak azután, minekutánna a' Prussiai Birodalombéli universitásokon való tanulásukat el végezték volna. Ez a' királyi parantsolat a' múlt hólnapban ismét meg újítatott, melly által egy átállyában meg tiltatik az idegen Universitásokban való tanulás az ifjúságnak, azon okból, mivel a' Prussiai Birodalomban öt szépen virágzó Universitások találtnak, úgymint *Hálában*, az *Oderai Frankfurtumban*, *Regiomontumban*, *Erlangában*, és *Duisburgban*. A' Prussiai ármádiáknak állandó kvártélyok, némelley részben meg változtatott, úgyhogy a' Berlini katona őrizetnek egy része, melly igen sokat szenvedett mind a' nyavalyák, mind az el múlt esztendőki táborozás által, déli Prussiába tétetik által. — * *

S. A. Ujhelyben, oda való Érd. Ref. Prédikátor Tiszt. Katona *Zsigmond* úrtól vitessek el magoknak az Almanakot, a' következő numerusú coperták alatt járó M. Kurirnak Érd. Olvasói, úgymint: 40, 60, 61, 86, 87, 173, 471, 473.